ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **a) L. Š., b) J. Š.,** oba zastoupeni Mgr. Radimem Janouškem, advokátem se sídlem v Olomouci, Šantova 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje,** se sídlem ve Zlíně, Třída Tomáše Bati 21, **za účasti osob zúčastněných na řízení** 1) M. J., a 2) J. M., v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2011, č. j. KUZL 65372/2011, sp. zn. KUSP 50625/2011 ÚP-Vy, o nařízení odstranění stavby, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 11. 2013, č. j. 29 A 77/2011 - 52,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností se žalobci (dále jen „stěžovatelé“) domáhají zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 26. 11. 2013, č. j. 29 A 77/2011 - 52, kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2011, č. j. KUZL 65372/2011, sp. zn. KUSP 50625/2011 ÚP-Vy, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatelů a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Vizovice ze dne 2. 5. 2011, č. j. MUVIZ 011009/2011. Tímto rozhodnutím stavební úřad nařídil dle ustanovení § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) stěžovatelům odstranění stavby „*Oplocení části pozemku Zádveřice-Raková, Z.*“ na pozemku parc. č. 48 a 49/1, v katastrálním území Zádveřice (dále též „stavba“).

I. Vymezení věci

Napadeným rozhodnutím žalovaný správní orgán nařídil stěžovatelům odstranit betonové oplocení výšky 1,5 m v délce 8,25 m a betonové oplocení výšky 2,2 m v délce 3,8 m, které postavili bez příslušného územního souhlasu.

Stavba nahrazovala původní drátěné oplocení pozemku parc. č. 49/1, novým, částečně neprůhledným betonovým oplocením. Na žádost stěžovatelů nebylo v řízení dle ust. § 129 stavebního zákona vydáno dodatečné povolení stavby; správní orgány odůvodnily dodatečné nepovolení stavby, a poté její odstranění tím, že umístění stavby plotu je zčásti na cizím pozemku, tedy je v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu (podle § 23 odst. 2 vyhl. č. 501/2006 Sb., se stavby umísťují tak, aby stavba ani její část nepřesahovala na sousední pozemek); nebyly tedy splněny podmínky dle § 129 odst. 2 písm. c) stavebního zákona pro dodatečné povolení stavby.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti

V kasační stížnosti stěžovatelé napadanému rozhodnutí krajského soudu, kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí o odstranění stavby, vytýkají nezákonnost, tuto spatřují v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem

Krajský soud dle stěžovatelů nepostupoval správně, když uvedl, že námitky stěžovatelů ohledně zásad proporcionality a oprávněného očekávání nebyly v posuzované věci relevantní a že v rámci řízení o odstranění stavby je podstatné pouze to, zda stavba byla provedena bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem. Stěžovatelé uvádějí, že správní orgány jsou při svém rozhodování vázány základními zásadami činnosti správních orgánů, které jsou obsaženy v ustanovení § 2 - 8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Tyto zásady tvoří základní myšlenkové principy fungování veřejné správy a správní orgány jsou povinny tyto aplikovat vždy, v rámci každé své činnosti. Je nemyslitelné, aby se správní orgán odmítl zabývat otázkou naplnění předmětných zásad s odůvodněním, že není třeba se těmito zabývat, je-li naplněno jiné zákonné ustanovení. Naopak - aplikace jiných zákonných ustanovení musí být se základními zásadami činnosti správních orgánů v souladu. Mezi základní zásady činnosti správních orgánů patři mimo jiné také zásada proporcionality. Při posouzení, zda byla tato zásada zachována, se vychází ze tří kritérií, a to z kritéria vhodnosti (je-li prostředek zvolený správním orgánem schopen dosáhnout zamýšleného cíle), potřebnosti (jde-li o prostředek, který co nejméně poškozuje dotčené osoby, ale zároveň ještě vede k cíli) a přiměřenosti (není-li újma způsobená na právech dotčené osoby prostředkem zvoleným správním orgánem nepřiměřená vzhledem k cíli). Byť by stěžovatelé připustili, že předmětné oplocení bylo postaveno bez územního souhlasu, poukazují na to, že ani přes tuto skutečnost nepůsobí oplocení žádnému účastníku řízení, ani jakýmkoli jiným třetím osobám, majetku či životnímu prostředí, žádnou újmu, ať materiální či imateriální. Jediní, kdo by byli v případě realizace rozhodnutí stavebního úřadu, poškozeni, jsou stěžovatelé, když by tito museli na své náklady oplocení odstranit a následně, tentokrát již s potřebným územním souhlasem, opět postavit. Nastal by tak naprosto stejný stav, jaký je založen již nyní.

Pokud se pak jedná o skutečnost, že předmětné oplocení zasahuje na sousední pozemek, bylo jistě dostačující rozhodnout o odstranění stavby pouze v rozsahu tohoto přesahu, když už paní B., jakožto vlastník postiženého pozemku parc. č. 48 odmítla bez uvedení důvodů akceptovat stěžovateli předloženou nabídku kompenzace. Z těchto důvodů tedy dle stěžovatelů nebyla dodržena zásada proporcionality při rozhodování stavebního úřadu.

Stavbou betonového oplocení nevznikla paní B. na majetku prakticky žádná újma. Oproti tomu stěžovatelé budou muset na odstranění stavby a postavení původního drátěného plotu, který byl navíc nevyhovující, vynaložit nemalé finanční prostředky.

Stavební úřad v předmětném rozhodnutí opakovaně vyslovil, že stěžovatelé stavbu betonového oplocení provedli bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu, a proto bylo zahájeno řízení o odstranění stavby. Stěžovatelé však dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) bod 6. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, byli oprávněni betonové oplocení postavit bez rozhodnutí či opatření stavebního úřadu, neboť ploty patří mezi stavby, u kterých stavební zákon nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení. Tato skutečnost byla stěžovateli navíc potvrzena před samotným započetím stavby pracovníkem daného stavebního úřadu. Dále stěžovatelé v kasační stížnosti odkazují na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 8. 2013, sp. zn. 30 Cdo 737/2013, který se sice týká úředního postupu České správy sociálního zabezpečení, mají však za to, že je možné jej aplikovat také na jejich případ. V předmětném rozhodnutí NS vyslovil, že úředníci mají povinnost poskytovat pravdivé informace a rady, a to i na základě neformálních dotazů lidí mimo zákonem stanovené správní řízení. Byla-li tedy stěžovatelům podána informace, že k výstavbě betonového oplocení není potřebné stavební povolení či ohlášení, nabyli tito jako právní laikové přesvědčení, že pro výstavbu oplocení není potřeba žádného rozhodnutí či opatření stavebního úřadu. Bylo tedy povinností dotazovaného úředníka, aby jim sdělil informace úplné a to, co vše je nutné učinit, aby bylo oplocení postaveno v souladu se stavebním zákonem.

S ohledem na shora uvedené a dále s ohledem na skutečnost, že stěžovatelé postavili betonové oplocení přesně v místech, kde stál původní drátěný plot, neměl stavební úřad rozhodnout o odstranění stavby, neboť tímto rozhodnutím porušil další ze základních zásad činnosti správních orgánů, a to zásadu právní jistoty a oprávněného očekávání, která je zakotvena v ustanovení § 2 odst. 3 správního řádu. Tato zásada stanovuje povinnost správního orgánu šetřit práva nabytá v dobré víře. Nařídil-li stavební úřad odstranění celého betonového oplocení, které stěžovatelé postavili přesně v místech, kde stál původní plot, byť by připustili, že možná skutečně v délce necelých 9 m v proměnlivé šířce od pouhých 5 do 12 cm zasahuje na pozemek parc. č. 48, došlo zcela jistě k porušení zásady právní jistoty a oprávněného očekávání.

Vzhledem k výše uvedenému je evidentní, že stěžovatelé neměli v žádném případě v úmyslu postavit betonové oplocení tak, aby zasahovalo na sousední pozemek.

Pokud správní orgán uvádí, že v řízení o odstranění stavby již nebylo podstatné prokazovat, zda část oplocení stěžovatelů zasahuje na vedlejší pozemek (neboť toto bylo předmětem řízení o dodatečné povolení stavby), popírá tím postup samotného správního orgánu prvního stupně, který dne 13. 9. 2010 přerušil řízení o odstranění stavby (usneseni č. j. MUVIZ 021077/2010) a vyzval stěžovatele k řádnému vytýčení vlastnické hranice mezi pozemky p. č. 48 a 49/1. Naopak, stěžovatelé doložili správnímu orgánu řádné vytýčení vlastnické hranice (vytyčovací náčrt od Ing. S.), který zmiňoval ve svém vyjádření katastrální úřad dne 16. 7. 2010, a který akcentuje skutečnost, že vnější strana oplocení tvoří vlastnickou hranicí mezi pozemky. Přesto bylo nakonec rozhodnuto o odstranění stavby. Stěžovatelé mají důvodně za to, že tímto vytyčovacím náčrtem prokázali, že stavba plotu je na jejich pozemku. Dále stěžovatelé předmětnému rozhodnutí vytýkají, že ačkoliv vzal stavební úřad za prokázané, že se na sousedním pozemku parc. č. 48 nachází zčásti betonové oplocení výšky 1,5 m v délce 8,25 m, nařizuje stěžovatelům odstranění i betonového oplocení výšky 2,2 m v délce 3,8 m, když tato část se nachází zcela a výlučně na pozemku stěžovatelů. Stavba této části oplocení byla provedena v souladu se stavebním zákonem a na pozemku stěžovatelů. Není zde tedy žádný důvod pro to, aby stavební úřad rozhodl o jeho odstranění. Stěžovatelé chtějí poukázat

na skutečnost, že jim byla dána lhůta pro odstranění stavby dva měsíce od právní moci rozhodnutí, ačkoliv důvodně poukazovali na to, že to není doba přiměřená, v návaznosti na to, že plot je železobetonový a zejména, že se blíží zima.

S ohledem na shora uvedené stěžovatelé navrhuji, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil, a věc mu vrátil k dalšímu řízení, případně aby zrušil rovněž rozhodnutí správního orgánu.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že se ztotožňuje s posouzením právní otázky krajským soudem. Rozsudek krajského soudu považuje za zákonný a věcně správný.

Z doložené fotodokumentace ve spisu stavebního úřadu je zřejmé, že stěžovatelé provedli novou stavbu betonového oplocení, tedy jiného provedení, z jiného materiálu a částečně i na jiném (cizím) pozemku, než byl původní drátěný plot. Lze přisvědčit stěžovatelům, že dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) bod 6. stavebního zákona, ve znění platném do dne 31. 12. 2012, stavby oplocení nevyžadují stavební povolení ani ohlášení. Nicméně však dle ustanovení § 76 stavebního zákona lze umisťovat stavby nebo zařízení, a to i takové, které nevyžadují stavební povolení nebo ohlášení, jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak. Podle ustanovení § 96 odst. 2 stavebního zákona postačuje pro stavby, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení podle ustanovení § 103 odst. 1 a 2 stavebního zákona, územní souhlas. Ke stavbě předmětného betonového oplocení bylo tedy třeba minimálně vydání územního souhlasu, který však stavebník nedoložil. Vzhledem k tomu, že v daném případě se jedná o stavbu provedenou bez patřičného rozhodnutí či souhlasu stavebního úřadu, zahájil stavební úřad v souladu se zákonem řízení o odstranění stavby a po provedeném správním řízení vydal rozhodnutí o nařízení odstranění stavby.

K námitce stěžovatelů, že tato skutečnost byla stěžovateli navíc potvrzena před samotným započetím stavby i pracovníkem daného stavebního úřadu a byla-li tedy stěžovatelům podána informace, že k výstavbě betonového oplocení není potřebné stavební povolení či ohlášení, nabyli tito jako právní laikové přesvědčení, že pro výstavbu oplocení není potřeba žádného rozhodnutí či opatření stavebního úřadu a bylo tedy povinností dotazovaného úředníka, aby jim sdělil informace úplné, co vše je nutné učinit, aby bylo oplocení postaveno v souladu se stavebním zákonem, žalovaný uvádí, že tato námitka nebyla v odvolacím řízení uplatněna, a tudíž se jí odvolací správní orgán nemohl zabývat. Pokud stěžovatelé neučinili písemné podání (žádost o informaci) u stavebního úřadu ve věci plotu, pak ani neobdrželi písemné stanovisko nebo vyjádření stavebního úřadu k dané věci, které by mohlo být posouzeno, zda byly stěžovatelům poskytnuty informace ke konkrétnímu dotazu úplné či nikoliv. Případné ústní sdělení úředníka stavebního úřadu na dotaz stěžovatelů je dle názoru žalovaného nyní nepřezkoumatelné pro nedostatek důkazů. Nelze prokázat, jaký ústní dotaz stěžovatelé měli na úředníka stavebního úřadu, zda mu poskytli úplné, pravdivé či naopak zavádějící informace o svém záměru. Pokud by ústní dotaz např. směřoval k tomu, zda při výměně starého oplocení za nové oplocení je třeba stavební povolení či ohlášení, pak lze předpokládat ze strany stavebního úřadu sdělení informace, že pokud se jedná o stejný typ konstrukce v původní trase oplocení, jedná se o výměnu oplocení, která nevyžaduje územní souhlas a jedná se o udržovací práce podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) stavebního zákona, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu. Pokud i přes tyto informace následně však stěžovatelé provedli novou stavbu betonového oplocení, tedy jiného provedení, z jiného materiálu včetně zásahu

do cizího pozemku, než byl původní drátěný plot, tak bylo nutno považovat stavbu plotu za stavbu novou. Ke stavbě předmětného betonového oplocení tak, jak bylo provedeno, bylo tedy třeba minimálně vydání územního souhlasu, o který však stěžovatelé nepožádali. Vzhledem k tomu, že v daném případě se jedná o stavbu provedenou bez opatření stavebního úřadu, bylo povinností stavebního úřadu zahájit v souladu se zákonem řízení o odstranění stavby a po provedeném správním řízení, v němž stěžovatelé neprokázali dostatek práva stavbu na cizím pozemku realizovat, nezbylo než vydat rozhodnutí o nařízení odstranění stavby.

Na základě výše uvedeného žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a je v ní namítán důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze správního spisu vyplynulo, že stavební úřad zahájil dne 22. 5. 2008 z moci úřední řízení o odstranění předmětné stavby. Dne 28. 7. 2008 stěžovatelé požádali o dodatečné povolení stavby. Ze správního spisu se podává, že ve věci dodatečného povolení stavby správní orgány rozhodovaly několikráte, a žalobou napadenému rozhodnutí žalovaného předcházelo několik rozhodnutí.

Průběh správního řízení vedeného ohledně dodatečného povolení stavby nepovažuje Nejvyšší správní soud za potřebné podrobně rekapitulovat, neboť účastníkům je dostatečně znám, zejména však pro řízení ve věci nyní posuzované, tj. přezkoumání rozhodnutí o odstranění stavby, není podstatný.

Nejvyšší správní soud považuje za nutné zdůraznit, že předmětem soudního přezkumu v nyní projednávané věci může být toliko rozhodnutí o odstranění stavby, nemůže se proto zabývat námitkami stěžovatelů stran nedodržení zásady proporcionality, resp. zásady dobré víry, jimiž de facto směřují do rozhodnutí o zamítnutí dodatečného povolení stavby. Zkoumání naplnění podmínek dle ust. § 129 odst. 2 písm. a) až c) stavebního zákona, pro které je možno stavbu dodatečně povolit, bylo předmětem řízení o dodatečné povolení stavby, které bylo ukončeno rozhodnutím ze dne 19. 1. 2009, resp. rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 4. 2009; tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatelů zamítnuta. Proti tomuto rozhodnutí stěžovatele prostředků soudní ochrany nevyužili. Rozhodnutí žalovaného o nevydání povolení je tedy pravomocné, nebylo žádným zákonným způsobem odstraněno ani změněno, a správní orgán je jím tudíž vázán.

Namítají-li tedy stěžovatelé nyní, že část stavby se nachází na vlastním pozemku, je třeba konstatovat, že tato námitka měla své místo již v řízení o dodatečném povolení stavby (stavba nebyla povolena alespoň v rozsahu, který nepřesahuje na cizí pozemek).

Lze tak uzavřít, že námitky stěžovatelů ohledně zásad proporcionality a oprávněného očekávání nejsou proto v nyní posuzované věci relevantní, neboť v rámci řízení o odstranění

stavby je podstatné pouze to, zda stavba byla provedena bez rozhodnutí či opatření vyžadovaného stavebním úřadem; jelikož v dané věci tomu tak bylo, rozhodl stavební úřad o odstranění celé realizované stavby betonového oplocení v rozsahu, v němž stěžovatelé žádali její dodatečné povolení. V řízení o odstranění stavby tedy již není rozhodné, zda se nachází na vlastním nebo cizím pozemku. I v tomto případě bylo na stěžovatelích, aby v žádosti o dodatečné povolení stavby, resp. v průběhu řízení požádali např. o změnu rozsahu povolení, resp. vymezení konkrétní části stavby.

Protože stěžovatelé provedli stavbu (postavili oplocení) bez územního souhlasu a stavba (celá) nebyla dodatečně povolena, nezbylo stavebnímu úřadu než naplnit dikci již výše zmíněného ustanovení § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona a nařídit stěžovatelům odstranění stavby.

Předmětem přezkoumání rozhodnutí o odstranění stavby nemůže být přezkoumání naplnění podmínek pro vydání rozhodnutí, kterým nebyla stěžovatelům stavba dodatečně povolena. Stěžovatelé se nebránili proti tomuto rozhodnutí správní žalobu, v níž by soud mohl přezkoumat zákonnost rozhodnutí, tedy konkr. i námitku stran nepovolení stavby na vlastním pozemku (byť důvodem nepovolení stavby byla skutečnost, že stavba nesplňuje obecné požadavky kladené na výstavbu, žádost tedy byla zamítnuta z důvodu, že stavba zčásti zasahuje na cizí pozemek). Stěžovatelé nevyužili v tomto směru ani podnětu k možnému postupu dle ust. § 94 správního řádu, aby rozhodnutí o nepovolení stavby zvrátili.

Ze zásady *vigilantibus iura scripta sunt* vyplývá, že stěžovatel je zásadně povinen uplatnit všechny své námitky, tvrzení a argumenty, jimiž dovozuje nesprávnost či nezákonnost rozhodnutí správních orgánů včas, tj. především v nalézacím řízení a poté v opravných prostředcích, jakož i v prostředcích soudní ochrany, které mu zákon dává k dispozici. Uvedená zásada představuje klasické pravidlo, podle něhož se mocenská ochrana poskytuje jen těm subjektivním právům, jejichž držitelé o ně dbají a aktivně je vykonávají a v případě porušení vymáhají (práva svědčí jen bdělým). Pokud tedy stěžovatelé nevyužili možnosti podat správní žalobu již proti rozhodnutí žalovaného, které je nezbytným „podkladem“ pro vydání rozhodnutí o odstranění stavby, ač tak učinit mohli, lze proto po nich v souladu se zásadou uvedenou výše spravedlivě žádat, aby nesli nepříznivé následky spojené s řádným neuplatněním nyní uváděných námitek směřujících ke zvrácení stavu založeného negativním rozhodnutím vydaným v řízení o dodatečném povolení stavby.

Rozhodnutí, kterým nebyl dodatečný souhlas vydán, je zcela samostatným rozhodnutím, byť je bezesporu určitým „právním podkladem“ (rozhodnutím *sine qua non)* pro následné vydání rozhodnutí o odstranění stavby. Toto rozhodnutí však, jak již bylo uvedeno, nabylo právní moci a nebylo zákonným způsobem zrušeno nebo změněno.

Vzhledem k tomu, že rozhodnutí, kterým nebyla stavba dodatečně povolena je samostatným rozhodnutím, které bylo lze napadnout samostatnou žalobou, nelze v soudním řízení uplatnit postup upravený v soudním řádu správním v § 75 odst. 2, věta druhá s. ř. s., podle kterého *„byl-li závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí jiný úkon správního orgánu, přezkoumá soud k žalobní námitce také jeho zákonnost, není-li jím sám vázán a neumožňuje-li tento zákon žalobci napadnout takový úkon samostatnou žalobou ve správním soudnictví.“* Jak již bylo uvedeno výše, rozhodnutí, kterým nebyla stavba stěžovatelů povolena, bylo lze samostatnou žalobou napadnout.

Pokud zákon jednoznačně stanoví, že stavba nebo zařízení postavené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu nebo v rozporu s ním musí být odstraněny, jak je tomu v projednávané věci, stavební úřad tak neučiní jen při splnění všech zákonných podmínek,

což musí stavebník v řízení prokázat. Nejedná se zde o žádné správní uvážení (zda a kterou z podmínek stavebník splnil), nýbrž stavebník sám musí prokázat, že došlo ke splnění všech podmínek, jejichž splnění by bylo jinak požadováno v rámci řízení o povolení stavby či ohlášení. Pokud stavba stěžovatelům dodatečně povolena nebyla a byly naplněny všechny zákonné podmínky, neměly správní orgány jinou možnost než rozhodnout o odstranění stavby. V řízení dle ustanovení § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona mohou přitom správní orgány přihlížet pouze k tomu, zda se jedná o stavbu provedenou nebo prováděnou bez příslušného rozhodnutí nebo opatření, eventuálně v rozporu s ním. Účelem řízení o odstranění stavby a rozhodnutí v tomto řízení, je tedy fakticky uvedení právního a skutečného stavu do souladu, a to buď nařízením odstranění nepovolené stavby, nebo vydáním dodatečného stavebního povolení.

Pokud se stěžovatelé v kasační stížnosti dovolávají aplikace základních zásad činnosti správních orgánů dle § 2 správního řádu, a to zásady proporcionality a zásady ochrany práv nabytých v dobré víře, je nutno konstatovat, že správní orgány ani krajský soud neměly v rámci mezí určených ustanovením § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona povinnost ani možnost námitky stěžovatelů v tomto směru reflektovat, jak již bylo uvedeno výše. V této souvislosti Nejvyšší správní soud jen podotýká, že pokud jde o tvrzenou dobrou víru, nelze tento pojem vykládat tak, jak to činí stěžovatelé; dobrá víra (a s tím spojená ochrana nabytých práv a oprávněných zájmů) dle ustanovení § 2 odst. 3 správního řádu se totiž nezakládá na neznalosti zákona, ale *„souvisí zejména s principem presumpce správnosti veřejnoprávních aktů, v případě správního řádu tedy jak rozhodnutí, tak i ostatních úkonů správních orgánů, které jsou výsledkem postupů dle správního řádu“*; týká se tedy zejména otázky uplatnění mimořádných opravných prostředků a nepřípustnosti retroaktivity právních předpisů (blíže viz Vedral, J. Správní řád. Komentář. 2. Vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2012, s. 94 a násl.). Stěžovatelům žádné rozhodnutí či obdobný akt orgánu veřejné moci (popř. právní předpis), ze kterých by mohli odvozovat svou dobrou víru, nesvědčily.

Pouze pro úplnost zdejší soud dodává, že v tomto smyslu se stěžovatelé nemohli domáhat ani zásahu správních orgánů „v nezbytném rozsahu“; princip proporcionality mohl být z širšího hlediska naplněn tím, že stěžovatelům by byla dodatečně povolena stavba v rozsahu, ve kterém splňovala požadavky ustanovení § 129 odst. 2 stavebního zákona, a naopak by bylo rozhodnuto pouze o odstranění té části stavby realizované bez potřebného rozhodnutí či opatření stavebního úřadu, která požadavky příslušných ustanovení stavebního zákona a prováděcích předpisů nesplňovala. Takto rozhodnuto, jak namítají stěžovatelé v kasační stížnosti, nebylo, a jak již bylo odůvodněno výše, Nejvyšší správní soud se nemůže v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného v řízení o odstranění stavby, zabývat řízením o dodatečném povolení stavby, proti jehož rozhodnutí nebyla kasační stížnost, resp. žaloba ke krajskému soudu, podána.

Veřejný zájem pak nelze spatřovat v tom, že je umožňována existence staveb postavených bez příslušného rozhodnutí či opatření stavebního úřadu, které nesplňují obecné požadavky na výstavbu (k otázce významu veřejného zájmu v případě rozhodování o dodatečném povolení stavby lze opět odkázat např. na rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 58/2013 - 35).

K námitce stěžovatelů stran poskytnutých informací pracovníkem stavebního úřadu Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovateli, že informace mají být poskytovány v dostatečné míře tak, aby tazateli poskytly kvalifikovanou radu. Nicméně je třeba přisvědčit též žalovanému, že pokud informace byly poskytovány ústní formou, nelze reálně přezkoumat, jak byl formulován dotaz a zda předmětné informace byly poskytnuty či neposkytnuty dostatečně kvalifikovaně. Nicméně rovněž tyto skutečnosti by mohly být relevantní a priori v řízení, které řízení o odstranění stavby předcházelo, nikoli v nyní vedeném řízení.

Nejvyšší správní soud shledal napadený rozsudek krajského soudu v souladu se zákonem, kasační námitky stěžovatelů neshledal důvodnými, a proto mu nezbylo než kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a odst. 5 ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelé nebyli ve věci úspěšní, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný v řízení o kasační stížnosti žádné náklady, které by mu vznikly, neuplatnil, přitom taková skutečnost ze spisu ani nevyplynula, proto soud rozhodl, že ani žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává. Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, tak tomu však v dané věci nebylo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ustanovení § 53 odst. 3, ustanovení § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 7. srpna 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu